

Industria, Administrația și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare nr. 22.
Scrisorile nefranțuze nu se pri-
mesch. Manuscrisurile nu se re-
trimiți!

Birourile de RECIPIENȚĂ:
Brașov, piața mare nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Budolf Moser, Hasenstein & Vogler
(Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois
Bernoldi, M. Dukes, A. Oppelk, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezei, Eckstein, Bernoldi;
în Frankfurt: G. L. Dausbe; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
garmonică pe o coloană 8 or.
și 50 or. timbru pentru o pu-
blicare. Publicării mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 or. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL III.

„Gazeta” iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la ad. colecțori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrația, piața mare
nr. 22, etajul I., pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 or. Cu dusa în
casă: Pe un an 12 fl. pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 or. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 38.

Brașov, Vineri 17 Februarie (1 Martie)

1889.

Brașov, 16 Februarie v.

Intr'una din vorbirile sale de
apărare ministrul-președinte Tisza
s'a folosit de dicăla germană:
„Es kommt selten was besseres
nach” (arareori vine ceva mai
bun în loc). Conte Apponyi
și-a luat aceste cuvinte asupra-și
și a replicat indignat.

Intr'aceea aristocraticul aspi-
rantul la portofoliul de ministru-
președinte a ținut un toast,
despre care vorbim mai jos. În
acest toast contele Apponyi a
dat o mică probă despre aceea
cam la ce s'ar pute aștepta na-
ționalitățile nemaghiare din parte-
dăcă i-ar succeda a răsturna pe
d-lu Tisza și a-i ocupa locul. A
vorbit de „locuitorii de limbă stră-
ine”, de „limba statului” și de
„limba noastră națională”, a făcut
mai departe un asalt asupra „agi-
tatorilor reușcioși” și și-a espi-
mat bucuria, că se găsesc și
între „străini” bărbați, cari luptă
împună cu Ungurii pentru „inte-
resele naționale”.

Etă d'ér un aspirant la pos-
tul de ministru, care în ce pri-
vesce pe „locuitorii de limbă stră-
ine” nu numai că nu rămâne îndé-
rătul actualului ministru-preșe-
dinte, d'ér încă îl întrece în șo-
vinism!

Anevoia credem, că deputa-
tul sas, în sănătatea căruia con-
tele Apponyi și-a ridicat paharul
nu a roșit la cuvintele lui adu-
cându-și aminte de dicăla: selten
kommt was besseres nach!

Ne putem face o mică idee,
cum își înfățișează contele Appo-
nyi viitorul „statu de drept mag-
hiar”, pentru a căruia realizare
luptă, d'écă nu se sfiesce a declara
de „străini”, pe majoritatea locui-
torilor acestui stat, de „străini”
bun numai de a servi „intereselor
naționale maghiare.”

Nici că-și mai dau ostentă
Apponyi cu ai săi a se gândi că

pentru pretinsa consolidare a sta-
tului se cere ceva mai multă de-
cătă modificarea §-lor 24 și 25
ai legii militare, se cere înainte
de tôte să fiă mulțumite și drep-
tele pretensiunii naționale ale Ro-
mânilor, Sârbilor, Slovacilor
și Sasilor. Cestiunea acăsta pen-
tru ei nu mai există și d'écă au
ajuns lucrurile aici este de vină
guvernul Tisza, care a nutrit
mereu exclusivismul de rasă, lo-
vind în drepturile cele mai sfinte
ale naționalităților.

D'ér cea mai mare vină pentru
acăsta deplorabilă stare de lucruri
o portă fără îndoielă acei con-
ducători ai naționalităților, cari prin
aceea, că au tot cedat când în-
tr'o cestiune când într'alta, au a-
țitat și au mărit numai apetitul
șovinistilor unguri.

Nu voim să vorbim aici de
un cas special, ci de nenumărate
casuri, cari produc triste și o-
puse rezultate. D'écă îi întinși
șovinistului degetul, elu își ia
mâna întregă. Acăsta a trebuit
s'è o esperieze și deputatul Filtsch,
care cu prima sa cuvântare rostită
în dietă a produs un efect,
la care nu credem că s'a aștep-
tat.

Vorbitorii opoziției maghiare ac-
centuează mereu punctele cardinale
ale postulatelor naționale maghiare.
In aceste puncte, asigură ei
Ungurii nu pot ceda nici decum,
căci dela realizarea lor depind
interesele, depinde viitorul na-
ției lor.

Intrebăm acum la rândul
s'eu pe deputatul sas Filtsch,
că ore d'ensul nu crede că și
Sasii, și poporele nemaghiare tre-
buie să stăruască pe lângă punc-
tele cardinale ale postulatelor
lor naționale, și că în aceste
puncte nu le este iertat nici mă-
car a face să se nască bănuială
că ar voi să cedeze cât de pu-
țin?

Un asemenea punct cardinal

este și rămâne dreptul limbei,
care trebuie să fiă încunjurat cu
cele mai tari garanții. Ce va ră-
mâne însă din acest drept pen-
tru Nemaghiari, d'écă conducătorii
lor ar accepta vederile unui Ap-
ponyi, care nu vrea să scie decât
numai de supremația limbei ma-
ghiare și de interesele naționale
maghiare?

D'ér se n'țelege, că pentru a
apera nise puncte cardinale ale
postulatelor naționale se cere în-
ainte de tôte, cum d'ice însuși Ap-
ponyi, o direcțiune hotărâtă.

Cu șovăiri și cu neînțelese tă-
măiri ale celor puternici nu se
va pute ajunge însă nici odată la
un rezultat practic politic față
cu șovinismul unguresc, care
întinzează crescând mereu.

DIN AFARĂ

Noul cabinet francez.

In noul cabinet francez sunt
patru foști președinți de cabinet,
și anume: d-nii Tirard, Rouvier,
Freycinet și Falières, trei foști
ministri: d-nii Constantz, Jaurès
și Faye. N'au fost încă mi-
nistri: d-nii Yves Guyot și Thévenet.
Patru dintre ei sunt membri ai
senatului, cinci ai camerei de-
putaților. Majoritatea membrilor
cabinetului sunt oportuniști.

Etă cum se exprimă diarele
franceze despre noul cabinet:

„Republique Française” d'ice:
Totdeuna am cerut cabinetului
radicalilor să facă o politică bine
definită, energetică și hotărâtă.
Același lucru îl vom cere și
actualului cabinet. „Journal des
Débats” d'ice, că noul cabinet
este mai slab și decât a fost cel
al d-lui Floquet, căci nu va fi
bine vădit nici de radicali
nici de oportuniști. Cum p'ote
deci un astfel de ministru să-și
câștige autoritate în țară și cum
va putea împedea valurile ce
duc în spre prăpastie.

In adevăr, chiar diarele oportu-
niste întinzează cu răceală pe
noul cabinet. „Radical” crede,
că noul cabinet nu

va lucra contra radicalilor, d'ér
totdeuna mai adauge: Acest
ministru va fi un ministru al
decepțiunii. „Siècle” îl numește
„ministru al președintelui.”
Pentru oric ce greșelă ce va
face cabinetul, președintele
republicii va fi răspundător.
„Evenement” își exprimă te-
merea că noul ministru are să
provocă forțe în curând nemul-
țumiri și încurcături. „Figaro”
d'ice, că s'au strins lăpădurile
din cabinetele trecute, s'au
adăugat către ele nise foști
puși la dosar și câțiva tenoriști
răgușiți, și s'a compus astfel
actualul cabinet, care nu va
face nici elt ceva mai bun
decătă celelalte guverne. „Justice”,
organul d-lui Clemenceau, scrie
forțe rece despre noul cabinet.
D'ice că prin el a venit la
putere senatul. „Lanterne”,
cu tôte că unul dintre redactorii
săi, d. Guyot a intrat și d'ensul
în ministru, d'ice că se îndoesce
d'écă noul cabinet va putea să
facă noile alegeri și să pre-
siedeze la esposiția. In „Auto-
rité” d. Casagnac scrie: d-lu
Tirard înainte vreme a fost
bijutier. A făcut negoț cu
bijuterii false. Cabinetul
este în imposibilitate d'a-lu
face să se mlădi. D'écă cei mai
mulți nu s'ar teme de disolvare,
ar fi cu neputință să sufere
un astfel de ministru.

Foia orleanistilor, „Soleil”
d'ice că anume s'a dovedit într'un
mod evident, că aderenții d-lui
Ferry sunt nise neputincioși,
căci ei dintre ei n'au putut
să formeze un cabinet.

Organele boulangiste d'ic,
că noul ministru este expresiunea
unei zăpăceli din cele mai
mar. D-lu Carnot se vede că
în momente de criză, cum sunt
cele de aci, în Franca n'a putut
să găsească un om mai capabil
ca d. Tirard. Pentru timpul
exposiției, când atâția streini
au să fiă în Paris, d. Carnot
și-a ales un ministru nervos,
care de sigur, că va provoca
dese conflicte. Președintele
când a comis greșelă, s'a
condamnat elu singur. Cătră
un colaborator al d-lui „Gaulois”,
generalul Boulanger s'ar fi
exprimat: Sunt incredințat,
că disolvarea, impunându-se,
în curând trebuie să se facă.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(3)

Despre popularitate.

Conferință ținută la „întrunirile literare” din
Brașov.

de I. C. Panțu.

II.

Popularitatea falsă în viața publică
se câștigă mai cu seamă printr'o
purtare calculată, prin atingerea
continuu cu poporul, prin menajarea
slăbiciunilor lui, și prin minciună,
spunându-i lucruri, care îi plac
și sunt menite a-lu îndupleca la
fapte, cari numai la vedere se pot
duce în îndeplinire.

Popularitatea falsă a ajuns la atâta
putere în republica romană, încât
chiar și oamenii de caracter erau
siliți a îndeplini unele lucruri în
contra convingerii lor numai și
numai pentru a se putea susține
în pozițiile câștigate. Mulțimea
nu are nici o convingere despre
afacerile publice, ba de multe ori
pentru câte un „panem et circenses”,
alcătuit din întâmplare, lăsa să se înde-

plinască cele mai nefavorabile
lucruri pentru popor.

Omenii, cari umblă cu totu
dinadinsul după popularitate, nu
cercă nici odată a aduce în
consonanță ideile lor particulare
cu ideile poporului, ci de regulă
s'eu se lasă tirăți de ideile mul-
țimei, fiă chiar și rele, s'eu d'écă
le dă mâna, își impun mulțimei
ideile lor proprii.

E lucru însemnat a sci umbla
cu poporul, cu deosebire atunci,
când nu ai de cuget a-lu ajutator
pe el, ci a te ridica pe tine. Mul-
țimea nu pricepe tôte lucrurile,
și tocmai aici este pericolul, căci
pe cât de iute își p'ote oineva
câștiga o popularitate falsă, pe
atât de lesne o p'ote și pierde.

Cel care umblă după popularitate,
fără ca să o merite pe basa activității
sale, acela își are ideile sale bine
chibzuite, își are priceperea sa,
și felul s'eu de a judeca, ér
mulțimea are cu totul alte vederi
și altă pricepere. Așad'era, cel
care umblă după popularitate și
poporul însuși, nu sunt uniți
împună în virtutea ideilor și a
aplecărilor ce'i predomină,

ci unirea acestor doi factori,
cu totul heterogeni, este a se
îndeplini prin ceva, care are să
formeze un chit vremelnic și de
o durată nehotărâtă. Astfel de
două curente opuse se pot întruni
numai prin lucruri false, numai
prin minciună.

Să ne punem întrebarea, ce fel
de oameni umblă în ruptul
capului după popularitate?

Un om forțe bine situat în
priva averii s'eu a poziției sale
nu va umbla după popularitate,
s'eu d'écă va încerca elu v'odată
acest lucru, ilu va face dintr'o
ambitiă forțe mare. De regulă
însă astfel de oameni au alte
câi, mult mai potrivite, au ocazii
a-și câștiga merite reale și de
sigur d'écă vor ajunge la popularitate,
nici când nu vor face prea des
întrebuințare de ea, căci sunt
convinși, că nici mulțimei nu
i place ca cineva să se intereseze
multă afar' din cale de ea. Omul
de adevărate merite, convins de
faptele sale oneste, va fi mai
retras, va vorbi în public
numai atunci când va fi o
trebuință de netăgăduit, și la
fapte va fi mai har-

nic. Nu este totu astfel lucrul
la omenii, cari falsificând
opiniunea publică, au ajuns la o
popularitate falsă. Ei în
continuu vor căuta să susțină
acastă popularitate, deci se
folosesc de tôte privilegiile
spre a-și viri și persónalor,
măcar pentru aparență, în
tôte lucrurile, și astfel precum
omul de merite este harnic în
fapte, omul de popularitate
falsă va fi harnic în vorbe.

Omul ajuns la popularitate prin
falsificarea opiniunii publice în
continuu se află în neastempăr,
caută pretinția făcăruia,
studiază aplecările cunoscătorilor
săi, ér între ei, la început își
exprimă de totu timid păreri
sale, nu face opoziție, f'ecăruia
fi dă dreptate, ér păreri
lui de regulă le legă de epite-
tete îndejositoare, așa d. e. ilu
vei auzi d'icând: „modesta
mea părere, mica mea persónă,
s'eu neînsemnatele mele
cunoscințe”. Elu nici când nu
va purcede cu tôte t'aria
convingerii sale în lupta
publică, va fi pururea rezervat
până va ajunge singur în
fruntea trebilor. Ascultă
vorbele tuturor, d'ér elu
spune numai aceea ce face
bună impresiune

Inarmările Angliei.

Correspondentul din Londra alți diarul „Manchester Courier“ dice, că programa guvernului englesu privitoare la apărarea națională e una din cele mai vaste ce s'a prezentat vre-odată în celelalte țări. După acestu diar, proiectul guvernului, care în curându va fi supus parlamentului, va prevedea o cheltuială de 100.000.000 livre sterlinge (2 miliarde 500.000.000 lei). Această sumă se va acoperi prin unu împrumut naționalu. După proiectu, se voru construi până la 1895 douăzeci și două corăbii de războiu, după cel din urmă modelu de cuirasate și mai multu de 50 de incrucișători. O mulțime de tunuri se voru construi pentru apărarea țerei, tunurile vechi voru fi toate înlocuite cu piese sistemu nou. Acestu proiectu e de o astfelu de mare importanță, încatu fabricile statului nu voru pute să execute comanda guvernului.

Clerulu rusu contra principelui Ferdinandu.

În diarul „Slavjanskija Izvistiija“, organ alți societății slavofile din Petersburgu, a apărut unu articolu scrisu de metropolitulu Kersonului și Odesei, și care a fostu foarte multu comentat în cercurile politice din capitala Rusiei. În articolulu său metropolitulu Nicanor spune, că a greșit foarte multu diplomația rusescă, când a lucratu pentru ca să deslipească biserica bulgară de patriarhulu Orientului, căci prin această independență a clerului bulgaru s'a produsu o situație anticanonică. Cere deci, ca biserica bulgară să fiă din nou încorporată, ori mai bine dîsu, supusă jurisdicțiunei patriarhului, căci numai în modulă acesta se pôte săpa poziția ce o au ați în Bulgaria principele de Coburgu și ministrulu său Stambuloff. Ți a'i săpa pe aceștia și a'i face să dispară, încheiă cucernicul părinte, este și interesu și o datoriu pentru diplomația rusă.

Generalulu Boulanger și Germania.

Circulă scirea prin Londra, că în oficiulu ministerului de esterne s'au primitu depeși din Franca, în care d. Lytton spune, că deocamdată generalulu Boulanger nu ar îndrăsi să provoace pe Germania, dîr îndată ce va veni la guvern, este decisu să deschidă unu războiu decizătoru.

Spania și Germania.

Se vede treba, că Germania 'și-a pus în gându să se strice mai cu toate guvernele. Cu Franca stă rău de totu, cu Rusia cam totu asemenea, cu Anglia și cu Statele Unite ale Americii încă nu pră trăsese în cele mai bune raporturi; acum vine scirea, că nici cu Spania nu pră trăsese prietenește. Guvernulu din Madridu a hotărît să schimbe pe trimi-

sulū său din Tanger, care n'a supraveghiatu din destulū intrigile Germaniei în Marocu în contra Spaniei.

Non împrumutū rusū.

O telegramă din Petersburgu spune, că unu grupu de bancheri francezi și ruși, între cari se află și Rothschild, au contractat cu Rusia unu împrumut de șapte sute milioane 4% pentru convertirea împrumutului rusu de 5%.

Din Zanzibarū.

Diarul „Times“ i-se depeșeză din Zanzibarū, că Sultanulu de acolo a datu unu manifestu în care se opresce atātu transportarea cătu și importarea armelor în Zanzibarū și Pemba, precum opresce d'asemeni ori-ce negoțu de arme în interiorulu acestorū provincii. Consululu englezū a datu ordinu în consecință și a obligatū pe toți supușii englezū a se supune cu stricteță îndatoririlorū impuse prin acestu manifestu. Cine nu se va supune, va fi amendatū cu plătierea unei sume de 1000 rupii și unu arestū de două luni.

Espediția Acinov.

Se scie, că hatmanulu căzăcesou Acinov pornise spre Abisinia cu o însemnată misiune, care a datu bănueli diferitelorū guverne interesate în acele părți africane. Italienii dela Suachim l'au urmăritū până ce l'au făcutū să se depărteze din acele ținuturi. Acinov se sălășlui pe cōstele Mării roșii la Sagallo și arboră stegulū rusu pe acestu teritoriu franceșu, după ce indigenii din Tagiura, regele Menelik din Șoa și Sultanulu din Assua i-au închisū drumulū spre Abisinia. Francesii, fără să mai stea de vorbă cu Acinov, i-au bombardatū de pe incrucișetorulu „Seignelay“ personalulu expediției omorându cățiva cazaci și pe alții răniindu-i. Acum Acinov cu omenii săi se află în Obok ca prizonierū sub supraveghierea guvernatorului franceșu.

În afacerea samoană.

Se vorbesce, că guvernulu germanu va cere guvernului nordamericanu să aresteze și să pedepsescă pe americanulu Klein, care a condusū pe Samoani în contra marinarilor germani. Precum spune „Köln. Ztg.“, două căpetenii samoane, Tuimalealiifano și Sila, au spusū că Klein a fostu adevăratul urzitorū al uciderii marinarilor și oficerilor germani, ba e posibilū că chiar elū e vinovatū de omorū. Cele două căpetenii au juratū, se dice, că la 18 Decemvre 1888 Klein a poruncitū omenilorū din tribulū Manono să năvălescă asupra corăbiilor germane, să 'mpusce asupra marinarilor germani și că elū însuși a luatū parte la împușcarea lorū. Raportulu oficialū dela 4 Ianuarie alți consulului

Knappe încă dice, că Klein ar fi luatū conducerea insurgenților. Pe temeiulu acestorū date, guvernulu germanu va cere celui americanu să pedepsescă pe Klein.

Unu toastū alți contelui Apponyi.

Opoziția ungerescă din cameră a datū în zilele trecute unu banchetū în onōrea deputatului Balthasar Horvath, care a combătutū atātu de multu noua lege militară. La banchetū au luatū parte și deputații sasi neguvernamentali. S'au ținutū destule toastu, între care amintimū pe alți contelui Gabriel Karolyi, care dîse, că numai trei lozince sūntū în Ungaria: „Onōrea patriei,“ „Josū cu Tisza!“ „Trăiescă regele!“ Br. Kaas bēu pentru politica extremilorū, deși dice, că Bismark n'ar fi bătutū niciodată pe Austriaci și pe Francezi, decă ei ar fi rămasū moderatū.—Ce logică! Polonyi bēu pentru studenți și în urmă contele Apponyi bēu în sănătatea Sasului ardeleanu Iosif Filtsch, a cărui atitudine parlamentară a fostu de a interveni pentru constituția ungerescă. Aceșta dovedesce dîse vorbitorulu, că în acestu punctu nu esistă nici o deosebire de concepțiune la naționalități. „Pesti Naplo“ ne dă mai multe amărunte despre toastulū șefului opozițiunei moderate:

„Vedemū adecă, dîse Apponyi, că în luptă n'au rămasū înderētū nici concetățenii de ai noștri de limbă nemaghiară. Și astfelu de comitate și orașe s'au alăturatū la mișcare, a cărorū poporațiune e în maioritate covârșitorū de limbă streină. Aceșta dovedesce, că aci are valōre limba statului și demnitatea statului reprezentată prin ea. Și împrurarea, că și fii de limbă streină ai țării noastre se ridică să apere integritatea constituțiunei noastre și a limbii noastre naționale, dovedesce mai bine ca ori și ce, că în patria noastră potū fi, nu-i vorbă, agitatorū rēutaciosi, dēr că, precum susținēu, unu statū maghiarū de dreptū, care ar fi mai apropiatū de pretențiunile statului modernu de dreptū, ar fi deplinū în stare a mulțami maioritatea concetățenilorū noștri de altă limbă. Realizarea acestui viitorū frumosū formeză idealulū, țelulū vorbitorului. Și elū salută ivirea aurorei acestui viitorū mai frumosū, ridicându'și paharulū său pentru bărbatulū apărutū și aci, care luptă în comunū cu ei pentru interesele naționale, — își ridică paharulū său — nu pentru Adolf Zay, care de ani aparține partidei, ci pentru unu deputatū ce stă în afară de partide, pentru Iosif Filtsch, care și-a începutū activitatea sa în parlamentū cu aceea, că a vorbitū pentru constituția ungerescă.“

Cum se potrivește acestu toastū cu cele scrise în „Kronstädter Zeitung“ de

d-lū Filtsch ca redactorū, când combătea maghiarismulū violentū? Őre n'a fostu atuncu decātu unu „agitatorū rēutaciosu“, cum a datū contele Apponyi a se'nțelege? Nu credemū, că pe d-lū Filtsch l'a pututū măguli unu asemenea toastū.

Afacerea comunelorū grănițaresci năsădene.

„Pester Llyd“ Nr. 54 scrie următoarele în această afacere:

Cu ocașiunea desființării regimentului alți doilea de grănițeri români, urmată în 1851, nu s'a luatū nici o dispozițiune în privința regulării definitive a teritoriilor, edificiorū și drepturilor de folositū lăsate sub anumite îndatoriri fostelorū 45 comune grănițaresci. În anulū 1872 se încheiă în această afacere între erariulū ungarū deoparte, apoi între comunele grănițaresci năsădene și imputerniciții fondului de fundațiune de altă parte, unu contractū, care cu ocașiunea desbaterilorū asupra bugetului pe anulū 1873 a fostu trimisū ministeriului de justiția ca să raporteze. Acesta numi o comisiune constătătorū din reprezentanți de-ai ministerului de justiția, de culte și de finanțe, care comisiune după unu studiu amărunitū a prezentatū ministeriului de interne unu proiectū de lege asupra inarticulării contractului din 1872 și unu alți doilea proiectū de lege asupra regulării raporturilor de posesiune ale comunelorū năsădene. Ministeriul cu toate astea nu prezentă dietei aceste proiecte de lege și deorece raporturile se schimbă într'aceea în modulū esențialū, a fostu necesară o corăspunțetore transformare a proiectelorū de lege. Spre acestu scopū, comisiunea mixtă numită de ministrulu de justiția ținu la 20 și 21 l. c. ședințe în ministerulū de justiția. Comisiunea constă din președintele de senatū la curia r. Emerich Szentgyörgyi ca președinte, din consilierulū ministerialū Iuliu Zador dela ministerulū de justiția, din consilierulū ministerialū Ladislau Torkos dela ministeriulū de interne, din consilierulū ministerialū Franz Bonts și din consilierulū de secțiune Kamill Apt dela ministeriulū de culte, din forestierulū supremū alți țării Albert Bedő dela ministeriulū de agricultură, din consilierulū Iuliu Csavasy dela directoratulū *causarum regalium*, din fișpanulū comitatului Solnocu-Dobēca br. Desideriu Banffy, din inspectorulū forestierū r. de acolo și din conceptistulū ministerialū Gustav Tory ca secretarū. După unu amărunitū schimbū de idei, comisiunea se'nțelese în privința principiilorū conducetore, cărora are să li-se dea espresiune în legile ce sūntū de creatū asupra afacerilorū amintite. Textuarea ambelorū proiecte de lege o va îngriji președintele, care le va presenta în luna viitoare comisiunei pentru definitivă textuare și-apoi proiectele de lege se voru presenta ministeriului.

SCIRILE DILEI.

Despre demonstrațiunile din Pesta se scrie din capitala Ungariei diarul „Berliner Tageblatt“ următoarele: Dela sublimū până la ridicolū e unu singuru pasū; totū așa de îndepărtatū e lucrulū îngrozitorū de celū comicū. Modulū și chipulū com s'au înscenatū demonstrațiunile din Budapesta au unu gustū deosebitū și s'au făcutū astfelu, ca sustratulū lorū să fie subiectulū unei operete politice. Cele ce s'au petrecutū în Budapesta sūntū unice în istoria manifestațiunilorū opoziționale în masă. Așa d. e. nu s'a întemplatū de sigurū nicieri ca, cum a fostu aci casulū, arangiatorii manifestațiunei dușmane guvernului să se adreseze tocmai la acestu guvernū, să se înțelegă asupra manifestațiunei și să încheiă pactū în totă regula și forma. Ți cum s'a întemplatū lucrulū: Unu arangiatorū apărū la șefulū poliției și desfășurā următorulū dialogū: „Bar-

Avēndū lipsă de aderenți, și-i caută cu cea mai mare precauțiune, și nu cutēză față de nimenea să pășescă cu energiă, ci încercă ca pe o cale pretinescă să aducă pe ori și oine în sfera sa de activitate. Așa purcede la începutū acest soiū de vipere sociale, până când le succede încetulū cu încetulū a se impune mulțimei, a ajunge a fi adorați, și-apoi își schimbă purtarea. Timiditatea și modestia de odiniōră devine bruschetă și obrășnicia.

Acești omeni de o falsă popularitate au pururea o voință, o intenție pe care umblă să o ducă în îndeplinire. Toate cugetele acestorū felū de omeni se mărginescū asupra voinței lorū și toate lucrurile le mână pe calea aceea, care mai curēndū său mai târziu pune voința și intențiunile lorū în aplicare.

După ce și-au asiguratū pretinia cătorva omeni cu ceva trecere, continuă cu planū măsuratū lucrurile lorū, și în tăcere împinge lucrurile înainte, totdeuna însă pentru a li-se îndeplini intențiunile. Astorū felū de omeni le place liniștea, le tichnesce pacea, pentru ca în pace să-și

mănănce prada lorū. Nu le cade bine când altcineva voesce mai drasticū să pășescă în unele lucruri, căci așa ceva ar da nascere la svărcoliri, și în svărcoliri de multe ori se vedū faptele în adevărata lorū valōre.

Precum la lucrări, unde sūntū aleși și unde conducū acești omeni, ce falsifică opinia publică, le place liniștea, tocmai din contră la adunări populare, între mulțimea nepricepută le place șgomotulū.

Este hazliu lucru să observi pe unu astfelu de omū. La o petrecere populară este în stare să vorbescă pentru fiecare, este în stare să laude cele mai mari slăbiciuni a celorū prezenți, este în stare, în sofistica sa, să ierte scăderile ori cui ca vrōdată și ale lui să fi ertate, să vorbescă de „egalitate“ și de „fraternitate“ și totdeauna este atātu de dibaciu și aduce în cuvēntările sale vorba despre opinia și despre necasurile poporului. E de totū hazliu să veđi infocarea cu care vorbesce unu astfelu de omū, sfortărea corpului său, căci sufletul este foarte puținū în activitate, și să ridi de cele auzite, fiindū covinsū că toate aceste sūntū vorbe gōle, menite

numai și numai pentru a seduce. Fiindcă acești omeni nu potū lucra singuri, vorū face unu felū de scōlă în care vor dresa pe vrō căți-va înși cu câteva forme sociale, îi vorū dresa însă astfelu, ca chiar ei înșiși să credă că înțelegū și vedū toate lucrurile. Cu o armată de semidocti de aceștia va începe a lucra. Până acum elū a umblatū numai cu vorbe, acum se cerū fapte, căci faptele convingū mai repede.

Și în fapte, omulū de falsă popularitate va purcede punēndu-și voința sa în fruntea fiăcării lucrări.

Mulțimea are multe trebuințe, și toate acestea trebuințe au a fi îndeplinite. Cine le va îndeplini? Se ivesce în fiecare timpū așa câte unu vampirū, care mai de multe ori încercă afacerile societății, depărtează pe omenii de omenia, îi înegresce, numai pentru a putē fi singurulū omū cu pricepere, pentru a-și susținē falsa popularitate, ca astfelū în încurcături de totă natura să-și potā mânca prada sa.

(Va urma.)

tom (pretine)! Noi vom să arangăm Duminecă o demonstrațiune mare contra regimului.“ — „Precum vă place.“ — „Bine, dăr voi să nu ne șicanați, ori conturbati.“ — „Nu se va întâmpla.“ — „Aveți lipsă însă și de un număr de polițiști, cari să ne deschidă drumul și să călărescă în fruntea convoiului.“ — „Li veți avé; câți vă sunt de lipsă?“ — „Deocamdată 40 vorți fi destui.“ — „Ei bine, polițaii vă stau la dispozițiune.“ — „Noi vom striga însă și „jos cu Tisza.“ — „Precum vă place; adăugați numai și „trăiescă regele.“ — „Förte bine, vom striga și: „trăiescă regele.“ — „Așa dăr tóte sunt în ordine?“ — „In cea mai bună ordine!“ — „D-đeu cu voi!“ — „Aperé-vé ceriul!“ Ast-feliu se terminară negociařiile între conducătorul demonstrațiunii și între șeful poliției. Tocmai în același stil de course conductul cel mare.

Tesaurul dela Petrosa. In editura Rothschild din Paris a apărut cea dintăiu broșură a opului d-lui Odobescu, profesor la universitatea din Bucuresci, intitulată „Le trésor de Pietroasa“. Acestă lucrare, care e un prețios monument al archeologiei, e întocmită förte luxuos și artistic.

Starea séménaturilor. Conform raportului ministrului ungurescu de agricultură, séménaturile de tómnă se află mai în tóte locurile sub zăpadă. Gerul dela 9 și 12 Februarie a causat mari daune pe unde séménaturile sunt încă abia răsărite și pe unde zăpada e subțire. Séménaturile mai din bună vreme sunt cu mult mai frumoșe ca cele târđii și promit seceriș mănos. In general însă nu trebuie să ne facem mari speranțe de un seceriș pré bogat. Nutrețul pentru vite încă e förte simțit în multe locuri și de cumva érna va fi târđă, nutrețul vitelor se va scumpi în mod considerabil.

Lăutari români la expoziția din Paris. In zilele acestea s'a ținut în Bucuresci la prințul Bibescu un concurs în cântat între acei lăutari, cari au să fi trimiși de comitetul național la expoziția din Paris. Se đice, că trupa lui Dinicu a eșit învingătoare.

Misionari români. „Rum. Lloyd“ spune, că d-lui Dimitrie Radu, preot gr. cat. și directorul seminarului arhiepiscopiei latine din Bucuresci, a plecat ca misionar la Buenos Ayres în America.

Ministerul român de războiu. Budgetul acestui minister pe anul 1889 se urcă la 34.394,270 lei, adică cu 1.576,559 lei mai mare ca în anul trecut. Acest spor e necesar pentru misiuni, transporturi și recunoșteri.

Concertul d-lui Dumitru Popovici, despre care am anunțat în zilele acestea, se va da cu următorul program: 1. a) Haendel: Rețit și ariă din orat. Messia; b) Spohr: Ariă din opera Iessonda. 2. a) Stradella: Pieta Signore, ariă religioasă; b) Mendelssohn: Ariă din orat. Paulus. 3. a) Schubert: Der Wanderer; b) Meyerbeer: Baladă din Affricana. 4. a) Schipeck: „S'o veți mamă“; b) Ștefănescu: „Mândruța dela munte“. E destul să citescă cineva acest program, pentru ca să știe, că are de a face cu un cântăreț, care a făcut studii musicale serioșe. Cât pentru voce, d-lui baritonist Dumitru Popovici se pöte mândri cu ea, e frumoșă, dulce și puternică. Publicul brașovean va avé ocașiunea să asculte un escelent cântăreț, cum rareori i-se dá ocașiune a auzi.

Balul juristilor din Brașov se va da la 4 Martie n. Fiind că la bal se va juca „Romana“, Duminecă la 3½ ore d. a. se va ținé în sala Redutei

probă de joc cu „Romana“, pentru ca astfel la bal să mergă jocul regulat și precis. Pot lua parte la această probă de joc oricari arți voi dintre bărbați și dame.

Impușcătura misterioasă. Judele din Arpașul-de-sus făc într'una din nopțile trecute inspectia în localitate, când deodată se auzi o impușcătura. Cređend, că asupra lui s'a descărcat arma, alergă în cârciumă și nu îndrăsnă a eși de acolo, decât după ce ajunse o patrulă de gendarmi din Arpașul-de-jos, care-lu conduse acasă. S'a pornit cercetare, dăr până acum fără rezultat.

Ferestri sparte. Se vede că Solomon Orenstein din Feldiara (cea de lângă Cincu mare pare-ni-se) are mulți „adoratori“. Aceștia îl surprinseră în zilele trecute cu o serenadă caracteristică, spărgându-i tóte ferestrelile și aruncându-i în casă petri cât pumnul. Jidovul își răsună acum pe bietul Român Nistor Miclea, care e păzitor de nopte, pretindend dela el că trebuie să știe oine i-au spart ferestrelile. Afacerea e la judecătoria de cerți din Făgăraș.

Demonstrațiuni în Clușiu.

In cauza §. 25 al noului proiect de lege militară s'a ținut Duminecă trecută după amezul o adunare populară în sala „Redutei“ din Clușiu. Comitetul arangiator al adunării, constatator din vre-o 100 de tineri studenți, a luat măsură, ca în sală să potă intra pe lângă tinerime numai cetățenii alegători, ér galeriile au fost rezervate pentru dame. Afară din sală, în curte și pe strada Mănăsturului era popor, care cântă imnul lui Kossuth, strigă de câte-va ori „éljen“; se auziră și câteva strigăte de „abzug“. Tinerii universitari, elevii școlii de agronomie din Mănăsturu, studenții dela colegiu și tinerii dela școlele de comerț și industria se presentară în corpore și cu stindarde pe cari se aflau inscripțiunile: „Jos cu § 25!“ și „Pentru apărarea limbei nostre naționale!“ Gimnaziul „Bethlen“ din Aiud încă era reprezentat prin vre-o 7 delegați.

Abatele catolic Dr. *Éltes Károly* ca președinte deschise adunarea printr'o vorbire, în care đise, că după cum află din diferitele țiare, véđa statului și dreptul de esistență alimbe, maghiare au devenit problematice (la auzul acestor vorbe în sală se face șgomot și se auzi strigăte de „abzug Tisza“). E cu neputință — đise el — ca să se concédă a fi ignorată tinerimea cultă maghiară din simpla causă, că nu pöte să vorbescă așa bine limba germană. — Acestă tinerime are un drept sfânt de ași puté apăra patria și regele său în limba ungurescă. Legi unguresci sancționate demandă, ca tinerimea maghiară să se crească pe la universități și pe la alte institute de învățământ în limba ungurescă, pe basa literaturii unguresci și în spirit unguresc; acum ce logică, ce lege ungurescă este aceea, care pe tinerimea maghiară în dezvoltarea ei pe terenul militar o conștrânge să învețe o limbă străină?

După acesta vorbi Dr. *Felmeri Lajos* mai virtos contra anului al doilea de serviciu al voluntarilor. Națiunea maghiară — đise el — este una dintre acelea, care „de veci de ani a dat cei mai dintăi ostași ai lumii“ (??). Proiectul de lege militară este diametral opus cu temperamentul Ungurilor. N'au dreptă aceia, cari đic, că prin învățarea limbei germane tinerii nostri ajung tot-odată în proprietatea unei literaturi și a unei limbi de renume european, — cei ce cred că acesta sunt ca desăvârșire ilusionisti (Adevărat! Așa este)! deorec limba aceea, acelu idiom străin, în care se propun astăzi la noi studiile militare, ori ce alta este numai limba lui Góthe și a lui Schiller nu. In

sensul noului proiect de lege militară, tinerimea maghiară și-ar perde tradițiunile ei naționale și s'ar afla în fața unor tradițiuni, cari adese-ori își bat joc de eroii naționali, de semi-đei unguresci.

După acesta Felmeri face meutiune de Kossuth (strigăte furtunose de: „éljen Kossuth“), đicend că puterile militare ale Ungariei de regulă au murit în ssiliu și acesta n'a fost așa numai în seculul al 16, ci și în seculul trecut, ba chiar și astăzi au un esilat, adică pe Kossuth. Dela 1867 începărăm a spera, că emigrările și vagabundările vor înceta, dăr étă, acum voiesc prin noul proiect să estermine din tinerime sentimentul național.

După acesta cetesce un proiect de rezoluțiune, în care se cere dela deputați Clușului, ca în numele adunării să intervină în dietă pentru respingerea §-lui 25 al proiectului de lege militară, făcend ca serviciul activ al voluntarilor unguři să nu trecă peste un an, ér limba ungurescă să se respecte prin articuli de lege, atât la cursul pentru oficeri, cât și la esamene.

Bartha Miklos explică desavantațiile §-lui 25, care impune ca marea majoritate séu să servescă 2 ani, séu ca inteligeuța Ungariei să se germanizeze. Până acum 73% dintre tinerii maghiari n'au fost în stare să depun esamenul de oficer din causă că n'au știut limba nemțescă, dăr cel puțin, decât n'au putut fi oficeri, au rămas suboficeri în rezervă, și și-au putut continua cariera la studiu. §. 25 însă împedecă pe asemenea tineri ași continua studiile și-i rețin în miliția doi ani, adică pe lângă anul de voluntariat încă un an, dăr acest an de al doilea nu ca voluntar, ci ca ostaș comun. In fine propune să se primescă proiectul de rezoluția al lui Felmeri.

Se ridică *Sandor Jozsef*, secretarul „Kulturregylet“-ului. El vorbește despre „cultură“. „După convingerea mea“ — đise el — „in Europa numai doué națiuni au cultură originală, misiune. Acestea sunt națiunile slavă și maghiară. (Sic)! . . . Széchenyi, cel mai mare maghiar, umbla în anii săi din urmă cu un roc turcesc și de desubt cu o haină englesescă, și acesta o făcea în semn, că Maghiarul de-odată face pe ambele mari națiuni. Și in adevăr, problema națiunii nostre este a concentra într'una lumina, precum o concentrează o linie, a întruni eroismul elen cu îndurarea creștină; moralitatea chineză cu tehnica americană; sciința Apusului cu poesia Orientului; naționalitatea cu frățietatea. Străinii vor arăta asupra Maghiarului din viitorea Ungaria đicend: Etă un om perfect“ . . . (Sic)!

Se întorce apoi la limba germană și întrebă, decât se pöte ca Petöfi se bată în retragere față cu un Heine, după ce toți poezii de acum sunt nise nemernici chiar și numai față cu operele traduse ale lui Petöfi? (Sic)!. El vede pe Dumneđeu apropiindu-se de el, când vorbește despre „sfânta limbă ungurescă“ (Sic)! Nu pöte fi Maghiar — đice el — care să nu se închine acestui ideal: „Mare Rakoczy fără de morment, sfințescă-se numele tău! Regele maghiar locuitor în Buda, Matia, Nagy Lajos vină împărăția ta! Kossuth-e, fiă voia ta!“ . . .

După acesta, la 5 ore, adunarea s'a împrăștiat. Caracteristică adunare! De n'ar fi fost hazliul secretar al „Kulturregyletului“, n'ar fi fost nimicu de tótă adunarea!

Din camerele române.

Senatul. Ședința dela 8 Februarie. *I. P. S. Iosif*, al *Ungro-Valachiei*, primat al României, arată regretele sale, că din causă de bolă n'a putut lua parte la ședința deeră, când și-a desvoltat interpelarea d. St. Greceanu asupra restaurării bisericii Sărindaru. Declară,

că împărtășesce întru tót simțimentele interpelantului pentru restaurarea acestui monument național și este de părere, că dărémarea acestei biserici istorice ar lovi crud în simțimentele religioșe ale națiunii române. (Aplause)

D-lui general *Florescu*, președinte, comunică adresa de mulțumire către senat la Ambasadei austriace din Bucuresci, în urma însărcinării guvernului Austriei, pentru simțimentele de condolență ce a exprimat Senatul cu ocașia morții Arhiducelui moștenitor Rudolf.

D-lui *V. A. Urechă* dá citire unei propuneră, ce tinde la alcătuirea unei legi pentru conservarea monumentelor naționale și adocumentelor privitoare la istoria țerei.

D-lui *St. Greceanu* crede, că ar fi förte necesar a se ști, pentru studiul cestiilor rurale, decât și de ađi înainte au să stea nedelimitate pământurile sătenilor, ce li-s'au cedat prin legea din 1864 pentru care rögă pe guvern a da deslușiri. De asemenea ar voi să știe câte pământuri sătenesci lipsite de moștenitori legiuți au trecut în posesiunea Camerilor.

D-lui *Th. Rosetti*, prim-ministru, declară, că cestiunea ridicată de d. Greceanu, a făcut preocuparea constantă a guvernului. Intru cât priveșce însă cestiia delimitării, care conform legii trebuia executată chiar dela împroprietărire și care din precipitarea evenimentelor politice ce au trecut peste țară a rămas ne adusă la îndeplinire, ar fi förte cu greu a se rezolvi acum prin dispoziția generală asupra țerei. Guvernul cutgetă a îndrepta reul, cu tóte greutățile mari ce trebuie să recunoscă că le întâmpină din cauza neglijării de un timp îndelungat a regulării definitive a proprietății țărănesci, ér pentru rezolvarea cestiunii va veni cu un proiect de lege.

Camera. Ședința dela 8 Februarie.

D-lui *T. Ionescu* depune o petiție a 300 locuitor din Dolj prin care cer răscumpărarea embaticurilor de vii asupra proprietăților private. D-lui *Lahovary* răspunde, că senatului i s'a prezentat un asemenea proiect care se și discută.

D-lui *Iónu Lahovary* cere guvernului ca să reguleze despăgubirile cuvenite orășenilor din marginea Dunărei, Giurgiu, Calafat și Oltenița, din cauza bombardamentului ce li-s'a făcut cu ocașia războiului. — D-lui *Ghermani* ia act.

Se hotăresce ca Sâmbătă să se alégă comisia, căreia se vor comunica lucrările de apărare ale țerei. D-lui *Cogălniceanu* susține, ca acesta să nu se facă de Cameră, ci fiă-care grup să și alégă câte un membru.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta)

Berlin, 28 Februarie. Precum se vorbește, pöte că Tarul va veni pe la sfârșitul lui Martie la Berlin. — Bismarck, printr'o adresă către colegiul celor mai vechi ai neguțătorime, a oprit oricé afacere de bursă în hărtii bulgare, deorec guvernul bulgar n'a fost recunoscut de imperiu.

Bucuresci, 28 Februarie. In cercurile informate se desemneză poziția ministrului de justiția Vernescu ca sdruncinată.

Rectificare. In foiletonul de eri la pagina I. colona a IV, rândul al 7-lea sus, în loc de *corporațiune* să se cetescă: *comparațiune*. Asemenea pe pagina a II-a, colona a III-a, în rândul al 10-lea de jos să se cetescă: și la al treile „ce“ care îl va rosti...

Cursul pieței Brașov

din 26 Februarie st. n. 1889.

Banote românesci	Cump.	9.32	Vând.	9.94
Argint românesc	-	9.25	"	9.90
Napoleon-d'or	-	9.56	"	9.58
Lire turcesci	-	10.80	"	10.86
Imperial	-	9.80	"	9.86
Galbin	-	5.60	"	5.65
Scris. fonc. „Albina“ 6%	-	101.	-	-
" " " 5%	-	98.50	"	99.-
Ruble rusesci	-	128.-	"	129.-
Discontul	-	6½-8% pe an.	-	-

Editor și Redactor responsabil: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Cancelaria Negruțu

in Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania
DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 di a luni in numerī câte de 2—3 cōle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a. socială a Românilorū de pretutindena, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume, in mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū indiviđilorū din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci, lei, plătibili și in bilete de bancă ori marce postalī.

PREOTULŪ ROMÂNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiuni. — Cursul XV. — Apare in broșurī lunare câte de 2½—3½ cōle, și publică portretele și biografiile arhieriorū și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciințelorū teologice și între aceștiia mulțime de predice pre dumineci, serbămēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolasticā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și in bilete de bancă ori marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.
Numeri de probă se trimitū gratisū ori-cui cere.

Totū de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriā:

Renascerea limbii romānescē in vorbire și scriere invederitā și aprețiatā de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei impreună 1 fl.

Merinde dela școlā sēu invēțaturī pentru poporū culese din diarulū unui scolarū de Dr. Georgiu Popa. — Oplū acesta, pentru povēțuirile lui valorose, are sē ocupe unū locū de frunte in bibliotecile nōstre poporale. D-lū autorū a avutū nimerita idee, de a publica prin oplū de față unū diarū de școlā, ce și-lū făcuse ca elevū de anul I alū școlēi poporale superioare din Cămpeni, va se dīca pe cānd era in alū 4-lea anū de școlā. In acestū diar se cuprindū diferite impresiuni din copilāriā, atātū din școlā cātū și afarā de școlā: o colecție bogatā de diferite povēțuri primite dela invēțatorulū sēu, pe cari autorulū le-a prelucratū și desvoltatū cu multā îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la moralā, religiune, naționalitate, igienā, economie, istoriā etc. etc. se aflā in acestū oplū, așa cā singurū numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitolulū despre fumātū, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita sē nulipsescā din nici o bibliotecā poporalā romānescā. Oplū cuprindē 289 pagine 8° — Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzarilū. Novelā originalā e Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.
Puterea amorului. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.
Idealulū perdutū. Novelā originalā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelā originalā. — Continuarea novejii: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinar. Prețulū 15 cr.

Miseriile sociale. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Fântāna dorului. Novelā poporalā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Siebastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Bunica și Nepețelulū. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē G. Simu. Prețulū 10 cr.

Probitatea in copilāriā. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Elū trebuie sē se însore. Novelā de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.

Brandā sēu Nunta fatalā. Schiță din emigrarea lui Dragoșū. Novelā istoricā naționalā. Prețulū 20 cr.

Numeri 76 și 77. Narațiune is-

toricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberā de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia in Tauria. Tragediā in 5 acte după Euripide, tradusā in versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ținutā in salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicorā, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Reginei Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprindē 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și vioarele, poesii poporale, culese de Ioanū Popū Retezann. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosā sēu Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sātēnului Romānū. Cartea III și IV, cuprindū materii fōrte interesante și amuzante. Prețulū la ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprindē materii fōrte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr.

Colectā de recepte din economiā, industriā, comerțiu și chemiā. Prețulū 50 cr.

Economia pentru școlēle popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramatica limbii romāne pentru școlēle poporale in trei cursuri, de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năseudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Nu mē uita. Colecțiune de vierșuri funebrale, urmate de iertāciuni, epitafiā ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculārei in școlā poporalā pentru invēțatorī și preparanđi. Broș. I. scrisā de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Cuvēntārī bisericescī in tōte sērbātorile de peste anū de Ioanū Papiu. — Unū volumū de peste 24 cōle 8° mare, hārtiā finā. — Numele d-lui I. Papiu este multū mai bine cunoscutū clerului romānū, decātū sē fiā de lipsā a mai recomanda acestū nou productū alū d-sale. Clerulū romānū a invēțatū a'i apreți scrierile d-sale pentru insemnata lorū valōre literarā. — Noulū tomū de predici întrece inșē tōte volumurile de predici edate pānā acum, prin intocmirea sa — avēndū o notiță

istoricā la fie-care sērbātore, — care aratā timpulū introducerei, fazele prin cari a trecutū și modulū cum s'a stabilitū respectiva sērbātore. — Prețulū unui esemplarū cu porto francatū e 2 fl. v. a.

Cuvēntārī funebrale și iertāciuni pentru diferite casuri de mōrte, intocmite de Ioanū Papiu. — Acestū volumū de peste 24 cōle cuprindē: 8 cuvēntārī acomodade pentru ori-ce casuri ordinare de mōrte, 4 pentru casuri ordinare de mōrte intēplate in timpuri diferite ale anulū, 10 la casuri ordinare inșē mai special de mōrte, 4 la inmormāntarea omenilorū bētrāni, 5 la inmormāntarea pruncilorū, tinerilorū și a junilorū, 9 la casuri de mōrte special; — apoi pe mai bine de patru cōle urmēzā o mulțime de iertāciuni precedate de o introducere generalā in iertāciuni, și anume: 1 iertāciunile bārbatului dela muierē, 2 — a muierii dela bārbatū, 3 — a pārintelui dela fii, 4 — a mamei dela fii, 5 — a fiilorū dela pārinți, 6 — a fratelui sēu surorii dela frați și surori, 7 — a nepoților dela moș, 8 — a nepoților dela unchiu și mātuse, 9 — dela nēmuri și consāngeni mai depārtați, 10 — dela conșoți de aceeași ocupațiune 11 — dela binefācători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandāmū clerului romānū acestū bogatū volumū de cuvēntārī funebrale și iertāciuni lucrate amēsuratū tuturorū cerințelorū preoțimeii fungente la casuri funebrale. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 2 fl. v. a.

Cuvēntārī bisericescī, tomulū III, scrise de Ioanū Papiu. — Acestū tomū cuprindē predici pe Dumineci și se estinde pe 12 cōle 8° mare. — Prețulū unui esemplarū speditū franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolicū sēu concordanțele tradițiunei in douē limbi — romānā și latinā, tractēzā despre primatulū bisericeii și se estinde pe 22 cōle 8° mare. — Scrisū de Ioanū Papiu. — Oplū acesta a fostū recensatū favoritorū și laudat și de foile străine. — Prețulū unui esemplarū speditū franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sēu cunoscințele cele mai de frunte despre natūra spiritualā a omului, despre relațiunile și scopulū lui espuse in modū popularū de profesorulū Dr. Iosifū Frapporti și prelucrate in traducere liberā (cu facultate dela autorulū) de Ioanū Papiu. — Acestū oplū, care se estinde pe 11, cōle 8°, e fōrte acomodātū ca premiu pentru cei ce absolvā școlā poporalā, se vinde cu prețulū numai de 50 cr. esemplariulū speditū franco.

Manualū cateheticū pentru primii ani scolastici, prelucratū după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostū profesor

de s. scripturā, cateheticā și metodicā in seminariulū archidieceșanū din Blașiu, actualmente vicarū arhieriscopescū in Făgărașū. — Acestū oplū de mare insemnătate pentru literatura cateheticā romānā este o prelucrare liberā, schimbāndū unele aplicări practice cu altele recerute de relațiunile și lipsele bāieților nōștri, ēr ceremoniele bisericescī inlocuindu-le cu cele prescrite și usitate in biserica nōstrā romānā. In note se aratā și procederea ce are sē o observe catechetulū față cu discipulii sēi. Acestā scriere are sē fiā unū îndreptarū in mână catechetilorū, invēțatorilorū și a pārinților la instrucțiunea religiōsā-moralā, ce au sē o dea micilorū bāieți. — Prețulū unui esemplarū din acestū oplū, — care pōrtā clausula aprobārei prea ven. Ordinariatū metropolitanū din Blașiu și care cuprindē 222 pag. 8°, avēndū mai multe poesii in textū, — este 1 fl.

Omiliile celui dintre sfinți Pārintelū nostru Ioanū Gurā-de-Aurū la epistolele sfātului apost. Paulū cātrā Titu și Filemonū. Traduse de Constantinū Morariu. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū e 60 cr.

Dumneșcesca liturgie a celui dintru sānți pārintelū nostru Ioanū Chrysostomū compusā din operele aceluī sāntū pārinte, de Ioanū Boroșiu parochū gr. cat. și ases. consist. Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugāciuni:

Mārgāritarulū sufletului. Carte bogatā de rugāciuni și cāntārī bisericescī, fōrte frumosū ilustratā. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū in pānzā 80 cr., legatū mai fin 1 fl., legat in piele 1 fl. 30, in legăturā de luxū 2.50—2.80

Miculū mārgāritarū sufletescū. Cārticicā de rugāciuni și cāntārī bisericescī — frumosū ilustratā, pentru pruncii scolari de ambe secșele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū in pānzā 26 cr.

Cārticicā de rugāciuni și cāntārī pentru pruncii scolari de ambe secșele. Cu mai multe icōne frumoșe. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscētoarei de D-șeu urmatū de mai multe rugāciuni frumoșe. Cu icōne frumoșe. Prețulū unui esemplarū legat spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” in Gherla — Sz.-ujvár. — Transilvania.

Rugāmū pe domniū abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei sē binevoiascā a scrie pe cuponulū mandatului postalū și numerii de pe fāșia sub care aurimidū diarulū nostru pānā acuma.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovū.